

अमरावती जिल्ह्याच्या रेती घाटांचा पर्यावरण व्यवस्थापन
योजनेचा कार्यकारी सारांश

(वाळू घाटांचे क्षेत्र- 0-5 हेक्टर)
29 वाळू घाटांसाठी जनसुनावणी

प्रकल्प प्रस्तावक
जिल्हा खनिकर्म अधिकारी, अमरावती

पर्यावरण सल्लागार

M/s Anacon Laboratories Pvt. Ltd., Nagpur
QCI-NABET Accredited EIA Consultant for Mining of Minerals (Sector 1 1(a))
MoEF&CC (GOI) Recognized Laboratory
ISO 9001:2015, ISO 14001:2015, ISO 45001:2018
Lab. & Consultancy: FP-34, 35, Food Park,
MIDC, Butibori, Nagpur – 441122
Email: ngp@anacon.in
Website: www.anaconlaboratories.com

अमरावती जिल्ह्याच्या रेती घाटांचा पर्यावरण व्यवस्थापन योजनेचा कार्यकारी सारांश

1. प्रस्तावना

अमरावती जिल्हाधिकारी सन 2021-22 साठी जिल्ह्यातील वाळूच्या घाटांचा लिलाव करण्याची योजना आखत आहेत कारण वाळू ही पायाभूत सुविधांच्या विकासासाठी मुख्य सामग्री आहे. ईआयए अधिसूचना 2006 नुसार खाण सुरु करण्यासाठी पूर्वी पर्यावरणीय मंजूरी आवश्यक आहे, म्हणून ईसीची प्रक्रिया म्हणून सार्वजनिक सुनावणी प्राथमिक टप्पा आहे.

महाराष्ट्र वाळू धोरण 03/09/2019 नुसार, जिल्हा खनिकर्म अधिकारी सुरुवातीला प्रकल्प प्रस्तावक आहेत आणि वाळू घाटांच्या लिलावानंतर पर्यावरणीय मंजूरी यशस्वी बोलीदाराकडे हस्तांतरित केली जाईल. एकूण 45 वाळू घाटांचे सर्वेक्षण केले गेले आहे परंतु 29 घाटांना EC साठी अंतिम रूप देण्यात आले आहे, तहसीलदारांच्या नेतृत्वाखालील तालुकास्तरीय तांत्रिक समिती मध्ये उपअभियंता सिंचन, भूविज्ञान आणि खनिकर्म संचालनालयाद्वारे नियुक्त कनिष्ठ भूवैज्ञानिक, G.S.D.A कनिष्ठ भूवैज्ञानिक अमरावती, महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळाचे प्रतिनिधी यांचा समावेश आहे.

1.1 प्रस्तावित वाळू घाटांचे वैशिष्ट्ये

वाळू खाणकाम मजुरान करवी ओपनकास्ट पद्धतीने फावडे, घमेली यांच्या सहाय्याने केले जाईल. खनन करण्यात आलेली वाळू मजुरांद्वारे ट्रॅक्टरट्रॉली मध्ये चढवण्यात येईल आणि घाट ते डेपोपर्यंत खनिजांची वाहतूक ट्रॅक्टरट्रॉलीच्या व्यवस्थेद्वारे प्रस्तावित आहे. खनिज कोरडे, खनन करण्या साठी योग्य असल्याने ड्रिलिंग व स्फोटांची आवश्यकता नाही आणि म्हणूनच हे प्रस्तावित नाही. वाळूचे उत्खननंतर, वाळू थेट वाहनांमध्ये चढवण्यात येईल.

वाळू उत्खनन मजुरांद्वारे करण्याचा प्रस्ताव आहे. यात पुढील चरणांचा समावेश आहे

- i. नदी काठी वाळू खनन कामांमध्ये मातीचे उत्खनन सामील नसते.
- ii. फावडे व घमेली वापरून वाळू उत्खनन केले जाईल.
- iii. ड्रिलिंग आणि ब्लास्टिंग आवश्यक नाही.
- iv. लिलाव पत्र किंवा पर्यावरण मंजूरी मध्ये दिलेल्या कालावधीतच खाणकाम केले जाईल.
- v. नदीच्या पात्रातून वाळूची वाहतूक ट्रॅक्टर-ट्रॉलीद्वारे केली जाईल.
- vi. खाणकाम करताना कोणतीही यंत्रणा वापरली जाणार नाही
- vii. प्रस्तावित वाळू घाटाची जागा पूर्णपणे कोरडी असल्याने आणि त्याला जोडणारे रस्तेही कोरडे व सुलभ असल्याने नदीच्या पात्रामधून पाण्याचा उपसा करण्याचे प्रस्तावित नाही.

अमरावती जिल्ह्याच्या रेती घाटांचा पर्यावरण व्यवस्थापन योजनेचा कार्यकारी सारांश

viii. नदीच्या मध्यभागी / तळाशी वाळूचा साठा होतो. लीजच्या संपूर्ण कालावधीत तालुका समितीच्या संयुक्त सर्वेक्षणानुसार सुचविलेल्या जास्तीत जास्त खनन योग्य खोलीपर्यंत वरच्या पृष्ठभागापासून काम केले जाईल.

ix. उत्खनन केलेल्या वाळूची संपूर्ण मात्रा वाहतूक केली जाईल आणि पायाभूत सुविधांच्या विकासासाठी वापरली जाईल. खाणकामातून कोणत्याही घनकचऱ्याची उत्सर्जन होणार नाहीत, केवळ कामगारांकडून खाल्ल्या जाणाऱ्या पदार्थांच्या प्लास्टिकच्या रॅपर्सच्या वापरामुळे घनकचरा फारच कमी प्रमाणात होईल परंतु तो स्वतंत्रपणे गोळा केला जाईल आणि जवळील कचरा संकलन केंद्रा मध्ये नेला जाईल.

x. मंजूर खाणकाम योजनेनुसार खाणकाम केले जाईल.

xi. प्रस्तावित प्रकल्प कार्यात स्थानिक लोकांना नोकरी देण्याचा प्रस्ताव आहे. या प्रस्तावित वाळू घाटातून थेट रोजगाराचा उल्लेख यासह जोडलेल्या यादीमध्ये देण्यात आला आहे.

वाळू घाटांचे तपशील टेबल 01 मध्ये जोडलेले आहेत:

2.0 आसपासच्या वातावरणावर परिणाम आणि शमन उपाययोजना

2.1 सामान्य:

खाणकाम प्रकल्पांचा पर्यावरणाच्या विविध घटकांवर परिणाम होऊ शकतो उदा. हवा, पाणी, आवाज, जमीन, जैविक पर्यावरण आणि सामाजिक-अर्थशास्त्र. वाळू घाट प्रकल्पां मुळे होणारे परिणाम आणि त्यांचे शमन उपाय खालीलप्रमाणे आहेत.

2.2 भू पर्यावरण:

नियोजित खाण प्रक्रिये पेक्षा वेगळे खान काम केल्यास नदी काठाची झीज / धूप होऊ शकते आणि त्याद्वारे नदीचे प्रवाह मार्ग बदलू शकतो, ज्यामुळे मालमतेचे नुकसान होते आणि आजूबाजूच्या परिसराचा न्हास होतो.

शमन उपाय:

- खाण योजनेनुसार वाळू घाट क्षेत्रात वाळू उपसा होईल.
- खाणकाम फक्त नदीच्या घाटा पुरतेच मर्यादित राहिल आणि बाह्यभागातील कोणत्याही स्थलाकृति किंवा आजूबाजूच्या प्रवाहावर परिणाम होणार नाही.

अमरावती जिल्ह्याच्या रेती घाटांचा पर्यावरण व्यवस्थापन योजनेचा कार्यकारी सारांश

- वाळू उत्खननाच्या प्रस्तावासाठी कोणताही पाण्याचा प्रवाह वळविला जाणार नाही.
- महाराष्ट्र गौण खनिज उत्खनन (विकास व नियमन) नियम 2013 मधील सर्व तरतुदींचे सावधपणे पालन केले जाईल.

MoEF आणि CC ने जारी केलेल्या शाश्वत वाळू उत्खनन मार्गदर्शक सूचनांमध्ये नमूद केलेल्या विविध बाबींचे पालन करणे आवश्यक राहिल .

2.3 जल पर्यावरण

वैज्ञानिक पद्धतीने वाळू उत्खनन न केल्यामुळे नैसर्गिक नाले, पाण्याचा प्रवाह आणि भूगर्भातील जल प्रवाह यांच्या वरती विपरीत परिणाम होऊ शकतो. प्रकल्प क्षेत्रात वाळूचे जास्त उत्खनन झाल्यास भूगर्भातील पाण्याची पातळी कमी झाल्याने उन्हाळ्याच्या हंगामात दुष्काळ पडतो आणि शेती, पिण्याच्या पाण्याचा प्रश्न इत्यादी सर्व बाबतीत सार्वजनिक जीवनावर परिणाम होतो. मासे, कोळंबी आणि इतर जलचर जीवनावर प्रतिकूल परिणाम होऊ शकतो.

शमन उपाय:

- प्रकल्पांमध्ये कोणताही जल प्रवाह वळविणे किंवा तोडणे प्रस्तावित नाही.
- नदीतून पाणी उपसा करण्यासाठी किंवा भूगर्भातील पाण्याचे वापर करण्याबाबत कोणत्याही प्रस्तावाची मागणी करण्यात आलेली नाही.
- उन्हाळ्याच्या दिवसान मध्ये , प्रस्तावित वाळू उत्खनना मुळे नदीच्या पाण्याचा प्रवाह उघड होणार नाही आणि म्हणूनच, या प्रकल्पामुळे पृष्ठभाग वरील जलस्रोत आणि भूजल प्रणालीवर कोणताही विपरीत परिणाम होणार नाही.
- प्रकल्प प्रस्तावकाने वाळू काढण्याच्या कालावधीत प्रस्तावित खाणकामांच्या योग्य आणि वैज्ञानिक पद्धतीसाठी सर्व मार्गदर्शक तत्वे आणि नियम पाळले जातील याची दक्षता घ्यावी.
- वाळू उत्खनन केवळ कोरड्या नदीपात्राच्या भागातच केले जाईल.

संयुक्त सर्वेक्षण अहवालाच्या अनुषंगाने वाळूचे उत्खनन योग्य पद्धतीने करता येईल. भूजल पातळीला कोणताही धक्का लावला जाणार नाही.

2.4 वायू पर्यावरण :

नदी पात्रात खाण कामांमध्ये, वाहन हे कण आणि वायू प्रदूषक घटकांचे स्रोत आहे, तर वाळूचे धूळ कण विशेषतः वाळू tractor मध्ये भरताना आणि वाहतुकीदरम्यान कण प्रदूषक म्हणून काम करतात.

अमरावती जिल्ह्याच्या रेती घाटांचा पर्यावरण व्यवस्थापन योजनेचा कार्यकारी सारांश

सर्वसाधारणपणे SPM (Suspended Particulate Matters PM₁₀) आणि मर्यादित प्रमाणात सल्फर डायऑक्साइड (SO₂) आणि नायट्रस ऑक्साईड्स (NO_x) जीवाश्म इंधन-आधारित वाहनांमुळे उत्सर्जित होतील व फक्त मर्यादित क्षेत्र मध्येच दिलेल्या मर्यादेमध्ये असू शकतील कारण वाळू उत्खनन लहान प्रमाणात आहे. खनन कार्यामुळे उत्पन्न झालेली धूळ श्वासा द्वारे शरीरात गेल्यास आरोग्यास हानिकारक आहे. खनन आणि वाहतुकीदरम्यान निर्मित होणारया धूळ निर्मितीसाठी काही प्रमाणात शमन उपाय आवश्यक आहे.

शमन उपाय:

- खनन क्षेत्र व नदीकाठच्या रस्त्यावर पाणी शिंपडण्यासारखे योग्य उपाय अवलंबिले जातील आणि धूळ उत्सर्जनावर नियंत्रण ठेवले जाईल.
- ट्रॅक्टर ट्रॉलीचे अत्यधिक लोडिंग आणि परिणामी रस्त्यांवर होणारे गळती टाळली जाईल.
- भारित ट्रॉलीवर ताडपत्री झाकण्यासारखे उपाय वाळूची नासाडी व सांडण्या पासून रोखू शकतील.
- हे सुनिश्चित केले जाईल की सर्व वाहतूक वाहने वैध प्रदूषण नियंत्रण प्रमाणपत्र घेतील.
- जवळपासच्या गावांमध्ये धूळीचा प्रसार कमी करण्यासाठी कच्च्या रस्त्याच्या कडेला झाडे लावण्यात येतील.
- सभोवतालच्या हवेच्या गुणवत्तेचे परीक्षण करण्यासाठी नियतकालिक देखरेखीचा प्रस्ताव ठेवला जाईल.

2.5 धवनी पर्यावरण

वाळू उत्खनन मॅन्युअल पद्धतीने केले जाईल, त्यामुळे खाणकाम करताना आवाज निघणार नाही, तथापि घाटात वाहतुकीसाठी वापरल्या जाणा ट्रॅक्टरच्या हालचालीतून आवाज निर्माण होईल.

शमन उपाय:

- प्रकल्प ठिकाणी मॅन्युअल उत्खननास परवानगी आहे, नदीपात्रात कोणतीही यंत्रणा तैनात केली जाणार नाही.
- वाहतुकीमुळे उद्भवणारा आवाज परवानगीच्या क्षेत्र मध्येच मर्यादेमध्ये नियंत्रित केला जाईल.
- मर्यादित कामकाजाचे तास. सकाळी 6 ते सायंकाळी 6 या वेळेत वाळू उत्खनन कामे होतील.

2.6 जैविक पर्यावरण

अनियंत्रित व अवैज्ञानिक वाळू उत्खननामुळे जलीय आणि किनारपट्टीच्या जिवांचा नाश होतो.

अमरावती जिल्ह्याच्या रेती घाटांचा पर्यावरण व्यवस्थापन योजनेचा कार्यकारी सारांश

➤ स्थलीय पर्यावरणशास्त्र

वनस्पति: हे क्षेत्र पूर्णपणे नापीक आहे आणि नदीपात्रात कोणत्याही महत्त्वपूर्ण वनस्पति नाहीत. लीज क्षेत्र पूर्णपणे वाळूने व्यापलेले आहे आणि कोणत्याही झाडाची प्रजाती नाहीत, केवळ काही गवत थोड्या फार प्रमाणात आढळते. तर, खाणीच्या कामकाजामुळे कुठल्याही झाडाला तोडण्याची शक्यता/परवानगी नाही.

जीवशास्त्र: वाळू घाट क्षेत्रात वनक्षेत्र नसल्यामुळे या भागात कोणतेही वन्यजीव दिसून येत नाही. अशा प्रकारे लीज क्षेत्रातील जैविक वातावरणावर नदीच्या खाण उत्खनन प्रकल्पाचा कोणताही विशेष परिणाम होणार नाही.

➤ पाण्यातील पर्यावरण

खाणकाम फक्त पाण्याच्या पातळी वरती मर्यादित राहिल आणि भूजल प्रवाहाला धक्का लागणार नाही यामुळे विद्यमान जलचर (घाटा पासून दूर) प्रवाहाच्या दिशेने असलेल्या भाग मध्ये सुद्धा कोणताही प्रतिकूल परिणाम होणार नाही.

शमन उपाय:

- पावसाळ्याच्या हंगामात म्हणजेच 10 जून ते 30 सप्टेंबर या कालावधीत कोणत्याही खाणकाम केले जाणार नाही, जेणेकरून मुख्यतः पैदास हंगामातील जलीय जीवनावरील परिणाम कमीत कमी होईल.
- जलचर व माशांच्या हालचालींवर वर विपरीत परिणाम होऊ नये म्हणून नदीपात्राच्या कोरड्या भागावर खाणकाम केले जाईल.

2.7 वृक्षारोपण

संपूर्ण खाण क्षेत्र नदीच्या पात्रात येते आणि पावसाळ्यात पूर आल्यामुळे खनन पट्टा पाण्याखाली असतो; म्हणून या भागात कोणत्याही प्रकारचे वृक्षारोपण करणे शक्य नाही. ग्रामपंचायतीच्या सूचनेनुसार मुख्यतः वाहतूक रस्ते व नदीकाठ किंवा खाणकाम क्षेत्राला जोडणाऱ्या रस्त्याच्या बाजूने वृक्षारोपण केले जाईल. विविध प्रकारच्या प्रजातींसह किती झाडे लावली जातील हे संलग्न यादीमध्ये नमूद केले आहे. आंबा, कडुनिंब, नीलगिरी, पीपल, गुलमोहर आणि इतर स्थानिक प्रजाती योग्य संयोगाने निवडली जातील जेणेकरून ते लवकर वाढू शकतील आणि पानांचे चांगले आवरण असेल.

2.8 व्यावसायिक आरोग्य

1. कामगारांसाठी आरोग्य तपासणीचा कार्यक्रम वेळोवेळी हाती घेतला जाईल.
2. प्रस्तावित खाण क्षेत्रा मध्ये प्रथमोपचार सुविधा उपलब्ध करून देण्यात येतील.

3.0 इतर सुरक्षिततेचे अभ्यास

1. सक्रिय वाळू घाटावर अनधिकृत प्रवेश टाळण्यासाठी वाहतूक रस्त्याला कुंपण घालणे प्रस्तावित आहे.
2. वाळू उत्खननासंदर्भात सर्व माहिती दाखविणाऱ्या बोर्डाची तरतूद, प्रमाण, खाणकामांचा कालावधी व प्रकल्प प्रस्तावाचा तपशील यांचा समावेश असेल.
3. प्रमुख ठिकाणी सूचना दर्शक तसेच चेतावणी दर्शक बोर्ड लावले जातील.
4. वाळू घाटाकडे जाणाऱ्या रस्त्याची दुरुस्ती व देखभाल वेळोवेळी केली जाईल.
5. पुरेशी सुरक्षा व्यवस्था तैनात असेल.
6. कामगारां साठी सुरक्षा उपकरणांची तरतूद करण्यात येईल.
7. कचरा किंवा इतर कोणतीही सामग्री जाळण्यासाठी कोणत्याही इंधनाचा वापर करण्यास मनाई असेल.
8. घरगुती घनकचरा गोळा व विल्हेवाट लावण्यासाठी पुरेशी तरतूद केली जाईल.
9. वाळूघाट येथे कामात असलेल्या कामगारांना सुरक्षा व आरोग्याबाबत जागरूक केले जाईल.

4.0 वैधानिक आवश्यकता

प्रभावी संसाधन व्यवस्थापन एकल पद्धतीने केले जाऊ शकत नाही. खनन विभाग समन्वय व एकीकरण होण्याच्या दृष्टीकोनातून प्रयत्न करेल, जेणेकरून समन्वयित नियामक यंत्रणा राबविली जाऊ शकेल.

नियामक प्रणालीमध्ये वैधानिक आणि बिगर वैधानिक घटक असतात. अपेक्षित आणि खाणकामाच्या विभाग-विशिष्ट रणनीतीमध्ये, विभाग एकात्मिक पर्यावरणीय व्यवस्थापन प्रणालीमध्ये भाग घेतो जे अधिनियम आणि नियमांनुसार प्रशासित केले जाते. पर्यावरणाचे संवर्धन आणि संरक्षणाशी निगडित आणि खाण प्राधिकरणाच्या धारकास ज्या संबंधित गोष्टी आहेत त्यासंबंधित इतर कायद्यांमध्ये पुढील गोष्टींचा देखील अंतर्भाव असू शकतो:

- महाराष्ट्र राज्य वाळू धोरण 2019
- Sustainable sand mining and management Guidelines, MoEF आणि CC, 2016.
- महाराष्ट्र गौण खनिज उतारा विकास आणि नियमन) नियम, 2013
- पर्यावरण (संरक्षण) कायदा, 1986
- Enforcement and Monitoring Guidelines for Sand mining, MoEF & CC, 2020
- मा. एन.जी.टी. चे निर्णय आणि माननीय भारतीय सर्वोच्च न्यायालयाचे निर्णय.

टेबल 01: वाळू घाटांचा तपशील

अ.क्र	तहसीलचे नाव	गावाचे नाव	रेती घाटाचे नाव	नदीचे नाव	लागत चे गट क्र	वाळू घाटाचे परिमाण			क्षेत्र चौरस मीटर	वाळू साठा ब्रास	रस्त्याच्या तपशील		ट्रॅक्टर	कामगारांची संख्या	वृक्षारोपण			पाण्याची आवश्यकता. KLD	EMP खर्च रु.
						लांबी मी.	रुंदी मी.	खोली मी.			लांबी मी.	रुंदी मी.			नदीकाठी	रस्त्याच्या कडेला	एकूण झाडे		
1	धारणी	चिचघाट	चिचघाट (झिरण्याघाट)	तापी	23,26	750	15	0.5	11250	1988	1708	3.2	3	16	375	1708	2083	38.05	10,12,750
2	धामणगाव रेल्वे	गोकुळसारा	गोकुळसारा-1	वर्धा	1 to 3	555	54	0.5	29970	5295	263	3.2	7	36	278	263	541	7.59	4,82,450
3	धामणगाव रेल्वे	गोकुळसारा	गोकुळसारा-2	वर्धा	8 to 11	550	54	0.5	29700	5247	361	3	7	36	275	361	636	9.28	5,51,500
4	दर्यापूर	करतखेडा	करतखेडा	पूर्णा	3, 4, 5, 38, 39, 50, 51, 52, 54	427	25	0.5	10675	1886	288	2.8	2	11	214	288	502	6.75	3,97,000
5	दर्यापूर	चंडोला	भुईखेड	पूर्णा	127, 153	360	30	0.5	10800	1908	177	3	3	16	180	177	357	4.74	3,66,250
6	दर्यापूर	चंडोला	सोनखेडा	पूर्णा	10 to 15	425	26	0.5	11050	1952	227	2.5	3	16	213	227	440	5.34	3,85,500
7	दर्यापूर	चंडोला	चंडोला	पूर्णा	224, 226, 216, 13, 14, 15	450	25	0.5	11250	1988	166	3.2	3	16	225	166	391	4.92	4,19,750
8	दर्यापूर	रामगाव	रामगाव	चंद्रभागा	28, 29, 31, 40, 39, 38, 41	950	11	0.5	10450	1846	230	2.5	2	11	475	230	705	6.61	4,46,250
9	दर्यापूर	नलवाडा	खानपूर चिपडा	चंद्रभागा	1 to 6, 160 to 161, 150 to 151	885	13	0.5	11505	2033	278	3	3	16	443	278	721	8.08	4,55,750
10	तिवसा	जावरा फत्तेपूर	जावरा फत्तेपूर	वर्धा	02,03	200	50	0.5	10000	1767	210	3	2	11	100	210	310	4.91	3,49,000
11	तिवसा	भारवाडी	चांदुर ढोरे	वर्धा	2,4	214	50	0.5	10700	1890	707	3	2	11	107	707	814	14.88	5,75,000
12	मोर्शी	निंभारणी	निंभारणी	वर्धा	1	310	35	0.5	10850	1917	250	3	3	16	155	250	405	6.08	3,76,750
13	मोर्शी	शिवरा	शिवरा भाग -१ (अंतोरा पॅड)	वर्धा	29	325	35	0.5	11375	2010	663	3	3	16	163	663	826	14.38	5,42,000
14	मोर्शी	शिवरा	शिवरा भाग -२ (चिंचोली पॅड)	वर्धा	1	305	35	0.5	10675	1886	362	2.8	2	11	153	362	515	7.85	3,98,750
15	भातकुली	हरतोटी नांदेड (खु.)	देगुरखेडा वाघोडा	पूर्णा	देगुरखेडा - 1,3,4,5,27, वाघोडा-1,2,3,4	1035	15	0.5	15525	2743	186	3	4	21	518	186	704	6.71	4,57,000
16	भातकुली	भातकुली नगर पंचायत	भातकुली	पेढी	243 to 251, 260, 263,264,268 to 276, 189,934,935,252, 240,239,236,235, 233,232,221 to 226	1500	20	0.5	30000	5300	114	3	7	36	750	114	864	6.71	5,58,500
17	भातकुली	आळणगाव	आळणगाव	पेढी	181 to 189, 194 to 201, 165 to 174, 215, 216, 227,	1050	30	0.5	31500	5565	155	3	7	36	525	155	680	6.41	5,12,500

अ.क्र	तहसीलचे नाव	गावाचे नाव	रेती घाटाचे नाव	नदीचे नाव	लागत चे गट क्र	वाळू घाटाचे परिमाण			क्षेत्र चौरस मीटर	वाळू साठा ब्रास	रस्त्याच्या तपशील		ट्रॅक्टर	कामगारांची संख्या	वृक्षारोपण			पाण्याची आवश्यकता. KLD	EMP खर्च रु.
						लांबी मी.	रुंदी मी.	खोली मी.			लांबी मी.	रुंदी मी.			नदीकाठी	रस्त्याच्या कडेला	एकूण झाडे		
					228, 221/22														
18	भातकुली	गौरखेडा	गोपगव्हाण	पेढी	38 to 40	250	40	0.5	10000	1767	820	2.5	2	11	125	820	945	15.18	
19	वरुड	देऊतवाडा	देऊतवाडा	वर्धा	139 to 150	465	25	0.5	11625	2054	432	3	3	16	233	432	665	10.11	4,71,750
20	चांदुर बाजार	देऊरवाडा-कोदोरी	देऊरवाडा-कोदोरी	मेघा, पूर्णा	देऊरवाडा- 21,23,24,25,26,27, 28,14,15 कोदोरी- 3, 2, 195	595	17	0.5	10115	1787	329	3	2	11	298	329	627	8.28	4,28,250
21	भातकुली	नांदेड खुर्द	नांदेड खुर्द	पूर्णा	1 to 5, 139 to 142, 159 to 164, 166	1500	18	0.5	27000	4770	70	3	6	31	750	70	820	5.74	5,17,000
22	अचलपूर	सावलापूर	सावलापूर-खानापूर	पूर्णा	सावलापूर- 32 to 36, 37,39, 41 to 44, 49,50,53 खानापूर -78	600	20	0.5	12000	2120	950	2.8	3	16	300	950	1250	19.85	6,89,500
23	धामणगाव रेल्वे	नायगाव	नायगाव	वर्धा	6,7,56,57,58	1200	30	0.5	36000	6360	611	3	8	41	600	611	1211	16.00	7,52,250
24	दर्यापूर	खैरी	खैरी	पूर्णा	94, 95, 96, 97, 98, 99, 100	800	15	0.5	12000	2120	585	2.8	3	16	400	585	985	13.42	6,23,250
25	चांदुर बाजार	तळणी पूर्णा	तामसवाडी-तळणी पूर्णा	पूर्णा	10	500	20	0.5	10000	1767	234	3	2	11	250	234	484	6.14	3,92,500
26	चांदुर बाजार	रामगाव	चिंचोली-टाकरखेडा	पूर्णा	113,114,122,121	532	19	0.5	10108	1786	285	2.8	2	11	266	285	551	6.95	4,09,250
27	चांदुर बाजार	धानोरा-हिरूर पूर्णा	हिरूर-शहापूर	पूर्णा	42, 43, 93, 94, 95, 96, 97	575	20	0.5	11500	2032	937	2.8	3	16	288	937	1225	19.54	6,83,125
28	भातकुली	कानफोडी	चाकूर	पेढी	11, 12, 13, 14	600	20	0.5	12000	2120	643	3	3	16	300	643	943	14.66	6,12,750
29	भातकुली	वाकी-रायपूर	वाकी-रायपूर -2	पूर्णा	रायपूर 152 to 155, वाकी- 255, 254, 25, 249, 245	410	25	0.5	10250	1811	945	3	2	11	205	945	1150	20.13	6,59,000